

Geschehenes sinas.

No Nihgas. Lai gan preezigi zerrejam, ka, kad laits palitschoht wehsahs, kohlera-sehrga pee mums pawiffam apstabschotees, tomehr naw wis ta. So pa sehahm deenahm, kamehr jau labbi auffs, ikdeen pa 4 un pa 5 attal ar to sehrgu eesirgft un daschi nomirft. Ta tad no 7ta Juli lihds 22tra September ar scho sehrgu eesirgufchi 218 zilweft; no scheem isahrsteti 91, nomirruschi 118 un wehl paliffufchi ahrstefchanâ 9.

No Pehterburgas. Augsta Krohna-mantineeka bruchte, Dahnu prinzeffe Dagmara 14ta September Kreewu-semme pahrnahuse un awises nu newarr deesgan nostabstihht to leelu gohdu un brangumu, ar labdu ta augsta bruchte fanemta. No tahs deenas, kad winna sawu tehnu pilsehtu un semmi atstabhuse, arween bijis jauks un filts laifs, lai gan zittos gaddos ap scho laitu mehds buht leelas miglas un leetus. Tahds jauks tas laifs palizzis wiffa zetta. Bet kas tad nu warr isteilt to gawileschanu, kad atnahza Kronstattun Barskoi-Sela! Depahrredfams pulks kauschu stahwejis krafta un tee spohschee leelmannu mundeeri juhra atspihdejufchi ka faules starrî. Kauschu urrah kleegschana, flaihta musihka flanna un leelgabbalu rublschana peepibija wiffu gaisu. Wiffa ohsta hijuse flaihti puschlota ar pukkeh un ar karrogeem. Pultst. 9 no rihta Keisers un Keisereene lihds ar Krohna-mantineeku, Leelfirsteni Maria un zitteem Leelfirsteem dewahs Pehtermuischa us ohstu, fur lihds ar pawaddoneem eegahja tai fuggi „Aleksandria“ un aisbrauza us Kronstatti. Kad Keiseri bij aisbraufufchi, tad dauds dahmas no Keisera pits un no pilsehtas fanahza

ar pukkeh un nostahja wiffgarram tai weetai, fur fuggus peelaisch mallâ; karea-pulki apbrunnotti nostahja wiffur, fur Keisereem bij garram ja-eet un spehleja musihki. Leelfirsts leeladmiralis Konstantins jau no walkar deenas bij palizzis Kronstatt us fugga un no rihta pretti brauzis tam Dahnu fuggim „Schleswig“, kas augsto bruchti wedda, fo tad arr' pee Krasnoi-Gorkas satizzis. Pultsten 11 tas gaidihts fuggis atnahza Kronstatt, fur ziffabeles leelgabbali to apweizinaja. Keisers pats nu gahja us ta Dahnu fugga sawa debla bruchti waddiht us sawa fugga. Pehz masa brihscha atskanneja Dahnu tautas-dseefma un matrohschi fugga wirspuffe un mastos atwaddijahs no prinzeffes. Pultst. 11, 20 m. fuggis „Aleksandria“ leelgabbaleem ruhzoht dewahs atpalkat us Pehtera-muischu, fur stundu wehlat mallâ peelaida. Te nu wiffas azzis tuhlin luhlojehs us to jaunpeenahzeju, fo Keisereene pee rohkas iswaddija mallâ. Te pa weenu zetta puffi stahweja dahmas ar pukkeh un pa ohtru puffi apbrunnotti karea-wihri. Dahmas laifja pukkes zetta til baggati, ka Keisereene ar to augsto bruchti itt ka pa rohchu dekkeem staigaja.

Papreelsch wiffi dewahs us Keisereenes Aleksandras lustes-pilli, fur druzin atduffejuschees pultst. 2 brauza us Barskoi-Selo. Keisers ar Leelfirsteem jau bij pa zittu zettu papreelsch aissteidsees, atnahzejus dselsu-zetta nammâ sagaidiht un nonahza arr' pascha laikâ, kad Keisereenes waggons tai flaihti gresnotâ dselsu-zetta statfiona-nammâ atbrauza. Te nu attal bij leela preeka gawileschana, leelgabbalu schauschana, kamehr pultst. 3 1/2 Keiseri pilli eegahja un kauschu pulki tad ischkihras. Tai walkara Bars-

loi-Selo pilsksehta, kà arri Pehtermuijscha un Peh-terburga bij skaiſti uggunotas. — Tà tē til ar ih-feem wahrdeem ween effam peeminnejuschi to schin-nis deenàs notiffuschu un laiku-laiteem peeminnamu notiffumu un no firds wehlam: laut wiffas tahs jankas zerribas, to leelas Kreewu-semmes pawalst-neeki tai deenà sawà firdi dabbuja, un la wiffas tahs kar-stas laimes-wehleschanas, to faderretam augstam pah-ram wehleja, — laut tahs wiffas Deews peepilditu!

Wehl no Pehterburgas. Patlabban ef-sam stabstijuschi, la augsta Krohna-mantineeka bruchte prinzeffe Dagmara 14tā Septbr. deenà sawà jaunà tehwu-semmē pahrnabluse. Tai deenà winna libds ar augstu Keisera familiju apmettahs Barskoje-Selo waffaras-pilli, no kurrenes tad nu 17tā Septbr. ar leelu gohdu tiffa cewesta Pehterburgā. Atkal bijis wehrts to leelu brangumu redseht, kahdu todeen' Pehterburgā israhdiya. Salka, la no tahs deenas, tad prinzeffe Dagmara Barskoje-Selo pilli pahrnab-luse, Pehterburds'neeki kà jaunu dshwibu dabbuju-schi. Pa wiffahm tahm eelahm, no dselsu-zetta libds seemas pillei, kahdas 3 werstes, tizzis pohsts un buhwehts, la klaudsejis ween, jo wiffur eetaifijuschi tahdas weetas ar palahpehm, fur laudis warr fa-stahtees wirsū un flattitees, la Krohna-mantineeka bruchte ar Keiserisku stahti un wiffeem pawaddoneem gaream brauks. Sinnams, la schihs weetas un schi dehti tiffa buhweti pelnas deht un redseht-lahri-gee zilweki malfaja par kahdu weetu dahrgu naudu. Wifs arr' tiffa puschtohts ar larrogeem, pukkehm un dascha-dahm rohthalm, la bij to passlattitees un tabeht jau deenu agral karrihtes pa tuhstloschahm pa tahm ee-lahm braufuschas to wiffu apflattitees. Urri boh-dneekem un wiffadu dahrgu plunduru-pahrdewejeem bijis leelais tirgus un labba pelna, jo fataifschanas-deenàs tiffa dauds pirkts un labbi aismaksahs. Paschā tai preeku-deenà jau no pascha rihta wiffas tahs flattischanas-weetas peepildijuschahs, fur, kà jau arween, pirmajās rindās bijuschas dahmas pehz wif-fu jaunakahs Barihsseeschu mohdes isgehrbuschahs, warrenas pukka-buntes rohltās turredamas. Pull-sten 12^{1/4} jau pirmee Keiseru waddonu wahgi pa-rahbijuschees un zettort'dalku stundas wehlat' urrah-kleegschana sinnojuse, la Keisera familija jau nah-loht. Bet lqs tad nu wiffu to jankumu un kauschu preeku tē warr isstahstibt! Wiffā zetta stahweja rin-das karrā-wihru no wiffadahm Kreewu-semmes tau-tahm un wiffadās brunnās. Keiseriskōs selta-wah-gōs sehdejuse Keisereene ar prinzeffi Dagmaru un Keisers pats libds ar Krohna-mantineeku jahschus fatris sawà wahgu-puffe. Prinzeffe preezigi fmaidi-dama sawu galnu weenadi palohzijuse laudis swei-zinadama, un salka, la ta effoht lohti skaiſta un mihliga. — Schi deena pahre dauds zittahm Pehter-burds'neekem atkal effoht bijuse lohti preeziga un ilgi paliffchoht peeminna. Wallarā wiffu-augstalee tohr-na-galli mirdsesjuschchi uggunis.

No Winnu-semmes. Sinnas pahre schagabba plahwumu no turrenes tahdas nahlfuschas, la see-meta aprinkōs schogadd' labbiba effoht labbi isde-wusehs, jo tahs salnas, las gaddijuschahs Juli widdū un Augusta beigās, ne-effoht dauds nelo flah-dejuschas, tà, la warroht gan zerreht, la ar sawas paschas semmes plauschanu warreschoht pahrtitt. Tiffai ar andeli eijohht flitti, jo ar tahdahmprezzehm, kah-das winni warroht pahrdohht, wiffi ahrsemnju tirgi jau effoht pilni. Dselsu- un wehrpeju-fabriki zitti til pa puffei strahdajohht un zitti arr' effoht pa-wiffam apstahjuschees. Taggad laudis wairal doh-dotees us kuggoschanu un kuggu buhschanu, tà la ir paschi turrigalee semneeki fadohdotees kohpā kug-goschanas beedribās. — Winnu-semmes missiones beedriba pehrnā gaddā par labprahtigahm dahwa-nahm effoht eenehmuse 36,072 mahrtas jeb frankas un 13 missijonarū mahzektus usturrejuse, un t. pr.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahjsemmes. Teesa gan, la Salschu kehniusch wehl ne-effoht ihstu meeru noderrejis ar Pruhscheem, jo tam nekā lahga nepatihl schkirtees no sawa drauga Ghtreiku Keisera, ar to tam drau-dsiba mihlaka nekā ar Pruhscheem, jo arri tizziba teem weenadi, prohti Kattoku, lai gan Salschu-sem-mes pawalstneeki wiffi Protestanti, un Salschu-semme patte pirma, furras walbineeks Luttera laikā ewan-geliskai mahzibai peekritta. Wehlatōs gaddōs tur bij tahds lepnis walbineeks, las kahrodams arri par Pohlu-semmes kehniū palikt, Kattoku tizzibu peenehma. Tai nu gan winsch Pruhschu kehniū padohmam wehl spahrdotees pretti, tomehr patte semme fahloht winnu speest lai faderr, jo tee wairs newarr panest, la winnu saldati miht sweschā semmē, Ghtreikōs, un winneem Pruhschu saldati jausturra. — Pruh-schu waldischana sawu landagu us kahdu laizinu atlauduse, darbojahs ar to ceemantotu semnju sa-weenoschanu ar Pruhschu walsti. Oldenburgas er-zogs dabbu diwas kwadratjuhdses leelu semmes-gab-balu no Holsteines pee sawas walsts kahrt, gan ta-pehz, la tas ta rohbeschu starpā stahw. Tomehr Pruhschu ar to nekā negribb meerā buht, tad pehz norunnas ar Ghtreikeem kahdu gabbalu no Seemet-Schleswigas gribbetu atdohht Dahneem. Winni salka, la ir Deenwiddus Schleswigā zittōs widdōs run-najohht Dahnu wallodu, — us tahdu wihfi jau gandrihs wiffa Schleswigas-semme libds pat Blens-burgai buhtu ja-atdohd Dahneem atpalkat. Kälabb tad tà? Us schahs semmes plattscheem tal effoht larrohts un wiffwairal Pruhschu affins isleets ta-deht, lai schahs semmes neschkirramas paliktu kohpā. Ta us rohbeschu ismekleschanu un scho semnju sa-weenoschanu eezelta kommissionē isfalka, la winna schahdu dallischanu nebuht newarroht apstiprinaht, jo liffumi to newehloht. Un ja to gribboht dar-riht, tad preeksch to zittu liffumi jagahda. Pruh-

schu kchninisch pehz til laimigi pabeigta karru fawu semmi eepreezinajis ar schelastibas-manifesti, jeb tahdu pasluddinaschanu, ar to wisseem liffumu pahrschapejeem teef peedohts — til ween tee no schahs schelastibas atschkirti, kas nahwes-fohdu pelnijuschy.

No Chstreiku walstes. Chstreikös, sinnams, tahda gamileschana par laimigi pabeigta karru naw kà Pruschös; tee eet galwas nofabruschi un deggonus nodubruschi, kà jau tahdi laudis, kam naw isdewees tà, kà gribbeja un kà to jau eepreeksch' flanni bij isfluddinajuschy. — Taggad nu wiffa spehka dohmajohht us to, sawa karru-spehka waldischanu un walstsbuhfchanu pahrtaisiht. Irr eezeh-luschy ihpashu kommissioni, kas lai tohs karru-wad-donus pahrlaufa un ismelle, kam ta waina, ka schis karschs til flitti isdewees. Schy kommissione fawu darbu jau paschabajuse un tee til nikni apsubdsehti waddoni un generaki Benedeks, Klam-Gallas, Edelsheim, Nammin un zitti effohht scho ismellefchanu gohdam pahrschawejuschy un par newainigeem atrasts; tillai tas weenigs generalis Gablenz, kas paschä pirmä reisa Pruschus uswarrejis, effohht par wainigu atrasts un tuhlin dabbujis atstanku. Dohma, ka schis effohht bijis Pruschu draugs, jo winsch jau preekschlaita effohht daudsinajis, ka Chstreikeescheem eeschohht flitti. Bes ta winsch arr' effohht runnajis pahr to, ka frohnam mas naudas preeksch karru un ka waijagohht tahs leelas klosteru mantas panemt, kas gullohht pawiffam brihw. Zaur to nu winnam wairal cenaidneeki gaddijusches un tabeht wairs newar-rejis walstideenesta palitt. — Keisers Franzis apneh-mehs sawas semmes pats apmelleht, ihpashy tahs, fur karschs plohtjees, lai pats ar sawahm azzihm warretu redseht, fur un zil leela sflahde notiffuse. Irr arr' nospreests, to zaur karru notiffuschy schahdi pawalstneekem atlibdsinacht, ihpashy tahs nodobfchanas, kas winnu paschu un Salschu-semmes karru-spehka deht notiffuschas un t. pr. — Meera-derreschana ar Staliu arr' labbi gan selmejotees; salihg-schohht gan paschi ween, bes ka Franzija teem par schkühreju buhtu japeenemm. Chstreikeem waijagohht us meeru dohmaht, jo teem effohht deesgan darba pascheem ar sewi. Til ta kibbele pee winneem effohht, ka winnu waldineeki effohht pa kuhtri; jo kad tee ar weenu leetu darbojotees, tad zittas pawiffam aismir-stohht un tahs pa tam eijohht pohsta. Tä jau taggad ar tahm meera-derreschanahm tee wiffu zittu atstahjuschy neaistittu. — Tad arri taggad ta dumpo-schana Turkös winnus kawe, jo pee tahs winni, kà turwee nahburgi, arr' newarr meerigi ween noslattitees. Winneem arr' tahdä brihdi, kad ta flimma wihra (Turku sultana) manta tiks dallita, waijag' buht nomohdä, ka arri fawu daku libds dabbu. — Metstas keisereene wehl naw wis aishrauluse atpallat us Ameriku, bet tepat pa Ciropu reiso schurp un turp palihdsibu melledama preeksch sawas walsts. Nefenn ta arri bijuse Rohmä pee Pahwesta un ar

to labbu laiziau farunnajuschs, bet Pahwests tas jau nelahdu laizigu palihdsibu newarr doht, jo tas pats gaida palihdsibu no zitteem preeksch sewis. Warroht buht, ka ar nahfeschu postes-fuggi pahrnahfeschohht ta sinna, ka keisers Maximilians no waldischanas atfazzijees.

No Italias. Is Palermo pilssehtas, Sizilias fallä, ralfsta, ka tas dumpis, kas nefenn tur bij sa-zehlees zaur laupitaju barreem, effohht tahds notiffums, to til lehti newarroht wis apflahpeht un pee ka pa dalkai waldischana patte arr' effohht wainiga. Tai laikä, kad Garibaldi Meapeles walsti uswarre-jis un kad zittas dalkas no Pahwesta walstes Ita-lias kchninam padewahs, effohht dauds zeetumneeki palaiisti wakkä, to wezzas waldischanas zeetumä eeliffuschas, un schee zeetumneeki, kas pa leelai dalkai nekreeti zilweki ween bijuschy, effohht tee, kas no gohdiga darba atraudamees, kalnös nomettusches, us warras-darbeem dewusches. Tad wehl leela dalka no teem effohht tahdi, kas no retruhfcheem behguschy un no fohda bihdamees arri ar laupitajeem beedro-jusches. Jo ihpashy Sizilias fallä laudihm karru-deenests tà reebjotees, ka tee falkohht: labbal' effohht par zuhku buht, nekä par saldatu. Tad wehl Sizi-lias kalnös teem effohht til brangas patwehruma weetas, fur teem jau til lehti newarroht pee-eet.

No Turku-semmes. Kamehr Kandias-fallä un wehl zittas weetas prett Turku waldischanu dumpis pazehlees, tamehr zittu semmju waldischanas — kà awises metshy — atkal fahht greiffi slattitees us Kreewu-semmi. Wiffi sinn, ka Kreewu-semmei wairal pa rohlay irr Turku-semme ee-eet nekä zitteem un sinn arri to, ka Turku-semmes kristitee eedsihwo-taji irr Greeki un ka teem irr Greeku tizziba, kahda Kreeweem arri irr; tapehz tee to ween dohma un runna, ka Kreewu-semme tiblojohht pehz Turku walsts. Kreewi laikam effohht jau us to zeetu derribu notaisijuschy ar Seemel-Amerikas brihw-walstehm un ar scho palihgu, ar reisi buhschohht krist Turku-semmei wirsä un to panemt. Amerikaneescheem arri effohht dusmas us Turku sultana, tabeht, ka tas teem nedewis sawas rohbe-fchäs weetu, fur scheem eetaisihht fuggu-stationu tanni mallä, to schee tal gribbejuschy dabbuht par labbeem wahrdeem un par naudu. Schinni leetä laikam-gan sultans nebij til wainigs, kà zittas Ci-ropas waldischanas, kas tam nepatakwa tà darriht, ihpashy Angli un Franzuschy. Tä tad nu, lai arri Kreewu-semme wehl ne puschplehstu wahrdinu pahr to nebuhtu fazzijuse, tai teef krautas dachadas wai-nas wirsä. Un tomehr latris zilweks sinn un reds, ka Turku walsts nekä newarr ilgaki postahweht, jo ta ne sawas apfoblifchanas wairs nespehi peepildihht un saweem kristiteem pawalstneekem arween irr breesmiga kà jau bijuse wezzös laikös. Pehz labbas teefas to bes kahdas kaweschanas waijadseja pawif-

fam nogallinaht un tahs weeta eezelt kristigu waldischanu. Bet, Deewamschehl, paschas kristigas waldischanas to negribb un til tadeht ween, ka weena ohtra negribb nowehleht to panemt par sawu. Tamdeht tahs wehl Turkus aistahw un teem palibds sawus kristigus pawalstneelus waldfinaht, ka to peedfihwojam 1854. un 1855. gaddos, kad muhsu schehligs Keisers gribbeja Turkus mahziht gohdu prast. No tee glahbeji foreis' Turkeem usspeeduschi, to tee tilpat wehl nedarra un nedarra ka peenahfahs, — to tad tahdam, kas pats wairs nespehj us sawahm kahjam noturretees, wehl palaut til ilgi keparatees — itt ka stipratu un derrigatu walbineeku buhtu truhkums!

Pahr to taggadeju kauschanohs Kandijas-falla stary teem pehz sawas brihwibas zihnitajeem kristiteem kaudihm un stary Turkeem, ralfsta, ka Turki effoht dabbujuschi 4000 lara-wihrus flahht no Egiptes un ar scho tad bijuschi 30,000 wihri. Effoht diwas deenas no weetas kahwuschees un tad Turki kristitus zihnitajus uswarrejuschi. Kas sinn, woi schi uswarreshana nehuhs tahda ween, kas tiklai us papihra ralfstita. Bittas sinnas, kas no Grecku-semmes nahlfuschas, stabsta, ka kristitee kaudamees Kandia pee Malaras effoht eemantojuschi stipru weetu, tur turretees. — Saunafahs sinnas, kas no Korfu-fallas nahlfuschas, stabsta, ka arr' tee Kandias eedfihwotaji, kas libds schim meerä bijuschi, taggad dumpineekeem peebeedrojusches. Winni no sawahm nostiprinatahm weetahm effoht isgahjuschi un leelos pullös eijoht libds paschu Kaneas pilsehtu. Wehl jaunafahs sinnas no Konstantinopeles teiz, ka dumpineeki tahs weetas pee Malefas, to bijuschi pasaudejuschi, effoht atkal ar warru panehmuschi un us Kaneu mettusches. Bet Turku wadons Riza Pascha tohs effoht aisdinnis atpalkat. Bitti gribboht atkal Turkeem padohtees.

No Konstantinopeles. Wallakias jeb Rumanias ministers pee sultana panahzis to, to gribbejis un tadeht tas fuhthits. Prinzis Kabrlis par Rumanias walbineeku apstiprinahhts un Oktober mehnesi to ihsten' par tahdu buhschoht eezelt. Schim jaunam walbineekam arri ta waffa, gohda-ammats eezelt tohs, kas us to derr un gohda-fihmes isdallihht tahdeem, kas tahs pelnijuschi.

No Amerikas fabeedrotahm brihw-walstehm. Tur tas parteju eenahs effoht til niks palizzis, ka drih atkal warroht iszeltees jauns braktu karschs. Presidentu tee prettineeki wiffadi lammodami, arri nosaufuschi par Sudasu, kas winnu brihwibu nodewis. Presidents atbildejis: tur Sudas effoht, kas nodohd, tur arri waijagoht tahdam buht, lo nodohd. Tad wehl winsch tohs pamahzizis, lai jel dsennotees pehz meera, un ja waijagoht braktu affinihm pluhst, tad lai isleijoht winna affinis ween; winsch sawu braktu swabbadibas deht labprahht nodohschoht pehdeju lahfti. — Presidents Dschonsons sawu aplahrt-

reisofchanu taggad effoht pabeidsis un ta winnam isdewusehs wairaf' par fshadi, nekä par labbumu. Dauds beedri no presidenta partejas kahpjotees atpalkat un peestahjotees prettineekeem. — Ta prozesse pahr zitt'reiseju wehrgu-walstneeku presidenti Dscheferson Dahwis effoht nolitta us wehlfatu laiku. Presidents Dschonsons gribbejis winnu prett drohschu galwofchanu no zeetuma islaist, bet zeetumneeks pats nenemmohht pretti tahdu brihwibu, kad winsch pa to laiku turpat sawa semme nedrihstohht palitt.

Laulibas un dsel'-zetta lihdsiba.

(No Iggannu awises Nr. 36. — 1864 g.)

Wirkrastu lassoht gan daschs lassitais teiks: „Ka gan nu warr diwi tahdas leetas falitt lohpa, kas ta? weena no ohtra tahdu schkirramas? bet pee to jau newarru nelo lihdsiht. Ruddenens laiks jau tuwojahs, tapat arri pehz wezza eeradduma „prezzibas laiks,“ kaut gan ikreises neisdohdahs ta, ka waijadsiehtu buht; un ihpafchi tas irr ta leeta, par to taggad gribbu runnahht. Prezzineeki un dsel'-zetta buhwetaji irr abbi weenadi; pee abbeem irr diwi leetas wehra leekamas: flaitums un nauda. Pa dsel'-zettu brauz diwejadi kaudis: weeni brauz lustes deht un tee ohtri pelnas deht. Pirmee brauz tik jaukas pilssehtas un weetas flattitees, turpretti ohtree atkal us to ween luhko, ka winnu zelsch taptu labbi aismafahhts. Tahdas paschas diwejadas dohmas arri atrohдахs wihrischka firdi, kad tas dohma prezzetees.

Wihrischku wiswairaf tahdu atrohдахs, kas zirtu nelo nemelle, ka flaitu „jaunas meitinas“ waigu, jeb atkal tahdu „kam labs brangs puhrs teel libds dohts.“ No dsel'-zetta runna, tas „effoht smuffi buhwehts un drohschs braukt.“ No jaunas meitinas atkal ta: effoht „flaista un mihliga,“ bet neweens newarr teikt, ka effoht „ustizzama un pastahwiga.“ Ka scho ruddeni atkal kahjas turrehs, un wezzaki tahdus jaunus kaudis faliks lohpa, kas labbal weens no ohtra behgdami woi zaur seenu sfreetu, to jau eepreefsch sinnu. (To pee semneekeem irr wiswairaf ta mohde, ka to waijaga prezzieht, to tehws, mahte un rabdi gribb). Seemu prezze tapat, ka dsel'-zettu buhwe; bet tal arween wiswairaf mantas deht. Un zaur tahdu prezzeschanohs abbeem firdis paleel aufstas, un ta fakfoht, ka apreibuschas. Seewas prezzetaji un dsel'-zetta buhwetaji to gan paschi neisteiz, bet tal abbi weenadi dohma. Tohs weenus dsenna pelnas-dohmas, un tohs ohtrus atkal baggats bruhthes-puhrs; bet kahds tiklums un darbi, woi mihlestiba irr woi naw, par to naw nekahda behda. Mihlestiba rohdotees patte pehzal, ta allasch wezzaki runna. Winni paschi gan arr' no eefahkuma ne-effoht weens ohtru ihsti mihlejuschi, bet paldees Deewam, libds schim arr' wehl ne-effoht weens ohtru apeeduschi. Bet nu proffi kaut kureu dsel'-zetta buhwetaju, pehz to tad winni tahdu zettu buhwe? tad ikweens tew atbildehs: tihri no tuhwahtu

mihlestibas ween, lai wiffas leetas labbali us preel-
schu eetu, un laudihm weeglafi buhtu, bet sawa
pascha labbama un pelnas pehz to jau neweens ne-
darra. Ja, ja, kam griibahs, tas lai to tizz, bet
man negriibahs wis.

Täpat nu arri irr ar to leelako pulku prezzineeku.
Preelshâ un pakkafâ flaidra mihlestiba ween, kâ lau-
fehst meddus; nemschoht meiteni, kad arri lahga
bruntschu ne-effohht muggurâ, par to nefas; (til no
mihlestibas ween); par brangu baggatu puhru, Deews
pasarg', par to jau nerunna neds dohma. „Manna
mihkala, mans zahlhts, manna firnina, manna
seltenite un t. pr., to ween, zittu neko nedsird. Bet
pakkausees nu tad, kad jau lahfas noturretas. Til
lihds ka jau seewas aube woi lakkats galwâ, tad jau
arr' no abbahm puffedm fahl nahtres un daschi
dihgt, „wihrs“ un „seewa“ naw nemas wairs tee,
kas papreelsh biija par bruhrganu un bruhhti. Tag-
gad weens ohtram rahda wainas, kas weenam jeb
ohtram naw pehz prahta. Bet kur tad papreelsh
abbeem azzis biija? Kur tad gan zittur ka us branga
puhra, un baggata fainneeka dehla, tadeht newar-
reja us preelshu tahlat redseht. Bet kâ nu darriht!
brauzat til nu ween us preelshu, pa sawu paschu
bruggehtu zekku! Tê nu gan dauds irr dsirdams
„ah un oh,“ bet neko darriht! Kas katram nu irr,
ar to arri japaleel meerâ.

Bet kas tad pa dsel's-zekku to garru wahgu-rindi
well us preelshu? Tas irr labs maschins, kas
well us preelshu, lai nu buhtu lustes- woi wesuma-
wahgi pakkafâ. Kas nu griib arri pa laulibas-zekku
us preelshu tift, teem waijaga preelshâ buht „lab-
bam pateefigas mihlestibas maschinam,“ zittadi fahl
ritteni brilscheht un ischihstehht un pehz paleel pa-
wiffam us weetas, jeb arri isskreen no fleedehtm, —
un tad weens ohtru falka wainigu effam. Bet kam
nu schis peeminnehts, pateefigas-mihlestibas maschins
preelshâ, tas well wiffu us preelshu, un pastahw,
lihds kamehr' jau firma galwina mettahs. Tibri
preelsh irr braukt weens ohtram rohku sneegdami un
weens ohtra gruhtumus weeglinadami. Bet ja juhs
jauni laudis griibat lahdu zittu maschinu preelshâ
litt, kâ naudu, gohwes, aitas un zittas tahdas leetas,
un juhsu zekschs jums tad gaujschi smags paleel,
preelshâ un pakkafâ daschi durr, tad nefakkait mannu
wainu. Bet us dsel's-zekka waijaga arri buht da-
schadeem ammatneekem, un starp scheem wiffeem tas
wiswajadsgakais irr „maschin-meisters,“ tam wai-
jaga buht ustizsamam un saprahtigam. Täpat arri
irr us laulibas-zekka, zerriba gudrs un saderrigs
prahts, meers un pazeeschana, teem waijaga arween
pee maschina buht, tad maschinam nefad netruhfs
spehta, neds arri buhs par dauds. Gluschi bes laut
lahda truhuma un wainas jau gan neweens zekschs
newaid. Putnu panti perrelli weens ohtru aisteel,
kâ tad wehl ne diwi dsihwi zilweki! Bet nelaisch
neko. Kad arr' nu lahdu reis' iseetu ritteni no fle-

dehm, gan atkal drihs ee-ees atpakkat, ja til prah-
tigs maschin-meisters ihstâ laika proht larsto twaiku
apturreht. Ja nu us laulibas-zekka arri gadditohs,
ka ratti iseet no fleedehtm, tad no Deewa puffes far-
gaites abbi ugguni wehl peekurrinaht, zittadi warr
notift leela nelaima un flahde; bet schi tahda ug-
gung-s-apflahpeschana irr seewahm gaujschi gruhta
leeta, arri daschs wihrischlis irr tibri kâ bis-sahrturags,
un zaur to irr jau dascha nelaima un pohsts notil-
fuschu us laulibas-zekka.

Us dsel's-zekka newarr leelaka dumjiba notift, kâ,
kad wahgu-rindai abbös gallos liktu maschini preel-
schâ, un tad us weenu reis' fahktu kurrinaht; tê tad
nu weens willtu us weenu puffi un ohtris atkal
us ohtru puffi, un tal wahgu-rinde no weetas ne-
lustehtu. Täpat nu laulibâ newaid trakkafâ stilla,
ka kad diwi griibeschanas us weenreis' walda;
tur tad daschs rittenis un affe saluhst, un tal us
preelshu neteel, laut gan schahs diwas griibescha-
nas dauds duhmu un twaitus, fleegschanu un striiht
padarra.

Us dsel's-zekka irr arri eetaifitas stanzijas, wislee-
lahhs 25 werstes, kur maschine apstahjabs, malku un
uhdeni eenemt; täpat arri us laulibas-zekka irr pirma
stanzia 25 gaddi, „fudrab'lahfas“, ko gan wehl muhsu
tautas brahti gaujschi mas zeeni. Tê nu druzin ap-
stahjabs, atskattahs atpakkat us nobrauktu zekku, un
kas prahtigs irr, tas us stanzias-durwihm usraksta:
„Lihds scheijeen tas Rungs irr palihdsjeis.“ Sweb-
tigi tee, kas to proht darriht, tee warr preezigi at-
pakkat un us preelshu luhkoht.

Tê nu atkal eet zeksch us preelshu, lihds kamehr'
pirma, ohtra un trescha (nummura) platscha brau-
zeji wiffi weenadi irr palikfuschu, un pee kapsehtas
wahrteem weens agrafi, ohtrs wehlaki, islahp, un irr
mahjä nahkuschu, kur tohs wairs nelahds zekka-gruh-
tums nespeesch.

Nedsseet, mihki draugi, dsel's-zekku eeraugohht jums
dauds reis' eenahfs prahtâ, ka arri juhsu dsihwes-
gahjums tahds pats zekschs irr, pa kurru wiffi ween-
reis' nahksim mahjä. S . . . . r z . . . .

* Brahtu-draudjes missijones darbs.

Til ko brahtu-draudse druslu bij augusi un sti-
prinajusees, tad wiina stipri ar missijones darbu
fahka publetees. Brahtu-draudses zehlejs, grabja
leelkungs Binzen dorfs, pats krusâ fisto dedjigi
mihkoja un tapehz arri no' firds lahroja, lai pagani
Besum paliktu par jehrineem. Un zitteem draudses-
lohjelkeem tahds pats gars un prahts biija un wehl
taggad irr. Brahtu-draudse nepeeluffuschâ prahtâ
paganeem krusâ Ewangelijumu fluddinajusi. Brahtu-
draudse ihpaschi par tahdeem paganeem apschel-
jusees, kas wiswairak biija nonihkuschu. Brahtu-
draudse sawus missijonarus tahdas pasaules puffes
suhthijusi, kur suhtiteem breefmiga dsihwe un breefmiga
nahwe bij gaidama. Man pascham irr weens draugs,

tas pee braktu-draudses peederr un kam diwi brakti, wiffi 3 Widsemme d'immufchi. Weens braktis ka missijonars gabja us Wallar-Indiju un ar d'seltaino drudfi nomirra, ar to gandrihs wiffi Giropeeschi nomirft, kas eedrohschijnajahs turp aiseet. Dhts braktis d'sihwo Labradorä, fur muhschiga seema un neretti babs. Tä braktu-draudses lohzekti aiseet, fur winnu gans tohs fauz. To darra ta firfniga Pestitaja-mihlestiba, kas no Binzendorfa laiteem irr braktu-draudses rohda un gresnuma.

Un tas Rungs braktu-draudses missijones darbu neswehtitu nepamettis. Zaur braktu-draudses darbofchanu 70,000 pagani pee Kristus ta d'sihwa Deewa atgreesfti tillufchi.

Braktu-draudse nerohdabs nekahdas missijones-beedribas. Katra draudse irr weena missijones-beedriba. Braktu-draudse nerohdabs missijones draugu pulzini. Katrs braktu-draudses lohzekti irr weens missijones draugs un strahdneeks.

Dafchs lassitajs warrbuht dohmahs: „Woi tad Widsemme un Kurfemme nau täpat?“ Taisniba gan, mums paldees Deewam arri nau missijones-beedribas. Mahzitaji fawas draudses stipri flub-bina pee missijones darba. Un flawehts Deews! schihs flubbinafchanas ne irr weltas. Kreewu-semmes Ewangelijuma draudses ilgadd' kahdi 1500 rubki missijonei par labbu teel falassiti. Tomehr taisnibas pehz jafalka, ka braktu-draudse missijones ugguns stiprak degg ne ka Luttera-draudse.

Braktu-draudse „gaida no katra draudses lohzehta, ka missijoni lohps fawä firbi ar luhgschanahm un ka tai mihlestibas-dahwanas wehlehs ar preeku.“ Pee Luttera draudses Kreewu-semme gan peederr 2 millijoni draudses lohzehtu, bet missijones draugu tomehr mas pulzinsch ween rohda.

Braktu-draudse falka tä: „Missijones swehtli irr wiffas draudses swehtli.“ Bet pee mums Ewangelijuma tizzigeem wehl netrühft tahdas draudses, fur wehl nekad missijones swehtli fwinneti tillufchi. Dafchas draudses atkal gan swehtli missijones swehtkus, bet mas ween draudses lohzehtu us scheem swehtkeem fapulzejahs Deewa namma.

Braktu-draudse missijones darbs teescham irr wiffas draudses darbs. To flaidri no ta warr atflabrft, ka illatram draudses lohzehtam, ja Deews tam garrigas dahwanas wehlejis, warr gadditees, ka pee paganeem teel aissuhtibts, Ewangelijumu flubdinahft. Dauds draudses lohzehtu tahda wihse teel aizinati un aissuhtiti. Un lai gan nekahda liffuma nau, ka aizinateem jalkausa aizinaschanai, tad tomehr retti ween kahds aizinahts atraujahs. Gandrihs wiffi palkausä ar preeku. Braktu-draudsei lihds schim nekad nau truhlufchi tahdu, kas gattawi bija, pee paganeem aiseet, kad tas Rungs tohs aizinaja, lai arri ta pufse, fur winneem bij ja-aiseet, jo neweffeliga buhtu bijuse. Tadeht arri leels pulks braktu-draudses missijonaru agru nahwi panahufchi.

Braktu-draudsei taggad irr 15 missijones gubernas un 87 missijones weetas, fur missijonari d'sihwo. Missijonaru pawiffam irr 164, flöblu 168, flöblneeku 13,199, flöblmeistaru 93, flöblmeistarenu 65. 4 missijonari irr no tahm paganu-tautahm, fur braktu-draudse famu missijones darbu strahda, täpat arri 6 missijones palihgi; palihgu pee dwehfeles-lohpschanas bes teem minneteem fescheeem irr 518. Semm braktu-draudses lohpschanas paganu semmes pawiffam atrohda 72,023 dwehfeles. Bet sché arri eeflatti 7956, kas wehl nau kristiti un 2106, kas no swehta wallarina un no draudses isslehgti, lihds lamehr no faweem grehleem buhs atgreesufchees. 1864 un 1865tä gaddä 5476 pagani tikka kristiti. Braktu-draudse wiffas pasauls-dakkas swehto missijones darbu strahda: Giropä, Astja, Amerikä, Afrikä un Australijä.

Braktu-draudse un Ewangelijuma-draudse irr meefigas mahfas. Braktu-draudse irr meesa no muhsu meefas un kauls no muhsu kaulleem. Kam tad man' nebuhs preezatees par braktu-draudses dedfigu firbi, ar to ta darbojahs, Pestitajam dwehfeles sweijoht? Es peederru pee Luttera-draudses un mihtoju scho draudfi. Bet woi tadeht eeschu melloht un fawas draudses wainas aplaht? Braktu-draudsei arri fawas wainas. Un schi ta waina pee Luttera-draudses, ka ta wehl ne ar pilnu spehku un preeku swehto missijones darbu strahda. Un tapehz ka Luttera-draudfi mihtoju, tapehz tai par usflubbinafchanu të esmu preefch azzihm stahdijis to mahsu, to braktu-draudfi.

1 Lassitajeem,

kas mihlo neween par garru laiku grahmatah rohka nemt, bet arri d'flakft Deewa pasaulé eeflattiht, esmu dohmajis ir ar tahdeem raksteem kalpoht, kahdi atrohda 8 drihs wiffas flöhletäs tautäs. Tadeht no schagadda 1. Dezembera fahtoht, isdohschu Latweeschu mehneshu rakstus „Draugs un beedre“ ar biltehm. Katru mehneschu isdohschu weenu gabbalu. Tur eefschä buhs sinnas un stahsti par dafchadahm sinnaschanahm, par to jau fawas schagadda grahmatah esmu rakstijis, prohti, par semmes-lohpschanu, semmes-mehroschanu, lohpu-lohpschanu, par tautahm un semmehm, arri par missijones weetahm un paganeem, par fiftu un chemiju, par maschinehm un ihleem un t. j. pr. Turpat stahstifchu arri par wiffaem swarrigeem notiffumeem pasaulé, tä ka Zeitungä un dohschu atbildes teem, kas par tahdu leetu gribbehs smalkatas sinnas. — Buhs eefschä arri sinnas un fluddinafchanas par pehrta-meem un pahrdohdamahm un isrentejamahm leetahm, un zittahm maifes-weetahm, par zenneem un naudahm un z. t. l. Lassitaji warrehs arri eelift tahdas isfluddinafchanas, kas liffumeem naw pretti un tad buhs par sewi jamalka.

Behneem par labbu pee tam liffchu flahft wehl mehneschu rakstijis: „Behrnu pasinees“ ar bilbitechm.

Par wiffu to ja-eemalka par pufsgaddu jeb 6 mehnescheem lihds Surgeem weens rublis. Lihdsu adreffes smalki usdoht ar wahrdu, uswahrdu, Eirspeeli, muifchu, mahju jeb d'sihwes-weetu un namma-nummeru.

Dahkofcheem gaddaem to gads-eemalkafchanu gribbu no-

Ist no Surgeem lihdj Surgeem. Tadeht schoreis' luhdsu eemalkaft woi nu preefsch pirma pufsgadda libds Surgeem 1867tā gaddā weenu rubbuli, woi arri' pa trihs pufsgaddeem lihdj Surgeem 1868tā gaddā trihs rubbukus.

Luhdsu usdohtees lihdj Mahrtaeem. Kas wehlat usdohtees, tam newarru nosohliht, la pirma mehnescha gabbali wehl atliks preefsch winna.

No scha gadda 19ta Oktobera sahfoht wehl islaidischū diwreis' pa neddetu Wahzu wallobā Zeitungu ar wahrdu: „Rigaer Blätter,“ fur daschureis' bilbes arri liffchu klast. Kas to gribb dabbuht peefuhtitu, tas lai usdohdabs un eemalka par gaddu 4 rubbukus un par pufsgaddu 2 rubbuli. Bet par scho Zeitungu jausdohdabs un jaemalka pilzsehtās pee grahmatu-postehm un paschā Nihgā grahmatu-postes lantori pee Gettner tunga, Zeitungu ekspedizijā. Par scho paschu naudu katram, kas no paschas Nihgas jeb arri no semmehm usdohtees, scho Zeitungu peefuhtih. Kas sluddinaschanas gribb eelitt, tam janahf pee mannis par to leetu usdohtees.

M. Braunschweig, mahzitais.

Nihgā, Pehterburgas Ahr-pilzsehtā Nikolai-eelā (jeb Eisoni-eelā) Nr. 31, sehtnamma.

Grahmatu sinuos.

Ka muhsu tauta jo deenas pee-augdama labbakā atfischānā un arri ahrigā lablafschanā, saht glihtu un lahrtigu buhschanu eemihleht, to pee dauds leetahm wehrā nemmam. Tapat to redsam pee dseedaschanas, la reitti ween wehl fur usees bajnizu un draudsi, kas dseed pehz wezgas neglihtas wihjes, jeb — tā tā tehwi-tehwi to darrijuchti. Draudses atfihst, la pee swehtas un glihtas Deewam-kalposchanas peederr apdohmiga un jautā dseedaschana. Widsemmē peederr tas gohds, la tē jau no fenn laiteem glihtu dseedaschanu sahla lohpt, ihpachi tās draudses, fur braktu-draudses bi starpā, tas sawās faeefchanās zeefchi us to dsinnahs jauti dseedahf eemahzitees. So siipi ihstena dseedaschana sahla wiffur eetaiftees, tad zitt'reisejs Leeseres mahzitajs Punschel islaida sawu meldiju-grahmatu, kas taggad gandrih wiffās draudses usnemta un wiffas draudses Widsemmē un Kursesemmē weenadā glihtā dseedaschanā saweeno.

Kā ar garrigahm, tapat arri ar laizigahm dseefmahm jeb singehm. Wezais Stenders zittureis' gan pirmo singu-grahmatu farastijis, bet bes meldiju raksteem un nohtehm, tadeht tad nu katris, lam patikka, tahs singeja pehz tahda meldija, lahdu pats isdohmaja. Sinnams, la neweena tauta gau neatraddisees pasaulē, tam nebuhtu arri tahdas dseefmas un singes, to par luti woi laika-kaweschānu pa-dseedahf, bet arri pee tahm waijaga sawa kreetā meldija, un tahdu Latweefcheem trubka, lihdj kamehr Latweefchu draugu beedriba 1845 gaddā isdewa pirmo singu-grahmatu ar nohtehm, tam wirstrakts: „Dseefminas Latweefchu behrneem un jaunelkeem floblā, mahjā un lautā dseedamas us weenu un arri us wairak balshim.“ — Singetajeem tahs patikka un ihfā laitā tahs bi ispirktas. Tad tee flobl-meisteri Saunit un Katting farastija 1858. gaddā „100 Dseefmas un singes ar nohtehm“ un 1861. gaddā „Dseefmu-krohni,“ kas abbas pee Mahjas weefa drifketaja Plates tunga drikketas un wehl dabbujamas. — Bes tahm Jelgawā pee Steffenhagen tungeem arri tiffa drikkets: „Dseefmu-wainaks,“ fur atkal sawadas garrigas un laizigas dseefmas ar meldiju-raksteem jeb nohtehm irr eefschā. — Sinnams, la tahdu dseefmu mihtotaji arween kahro pehz jaunahm dseefmahm un tadeht teem par preeku taggad warram sluddinahf, la Jelgawā pee Steffenhagen tungeem patlabban tiffa gattawa un wiffās grab-

matu-bohdēs irr dabbujamā laizigu un garrigu pilna schahda grahmata:

„Dseefmu-wainaks, mihteem Latweefchu jaunelkeem un behrneem par jaunū preeku. D h r a d a k k a. 1866.“
Malka 30 kap. f.

Turpat Jelgawā arri irr drikketi un wiffur dabbujami:

„Pasaulēs stahstini, jeb katram wehrā leekami pateefi notikkumi“ no pasaulēs eefahkuma lihdj muhsu deenahm. Latw. floblahm par labbu no Gibbeif. Malka 30 kap. f.

Sāder tunga grahmatu-bohdē Nihgā warr dabbuht schahdas jaunās grahmatas:

- 1) Tuhstosch' un weena nakts. Arabeefchu pasalkas, to jaunibai par derrigu laika-kawekli un mahzibu latwiffi pahzrehlis L. Silpauisch. 1866. — Malka 25 kap. f.
- 2) Bapreefschsluddinaschanas par Israēlu, ar pasaulēs stahsteem lohpa apstattitas. Latwiffi no Silpauisch. 1866. Malka 6 kap. f.
- 3) Garrigas kashu-dseefmas. Trescha drikke. 1866. Malka 6 kap. f.
- 4) Rustinsch. Pasalka. Malka 6 kap. f.

Semneeks dseed ruddeni.

1. Ruddens, ruddens irr atnahzis,
Ruddens, ruddens nu irr klast!
Ruddens-lais jau irr eefahzis
Preezinaht mums fird' un prahf'!
2. Ruddens nefs mums wiffeem preefus:
Leelungam un semneekam,
Kad mehs wiffi pilnus seelus
Klehti glabbahf ee-neffam!
3. Semneezinsch par saweem fweedreem
Taggad bouda atmaksu;
Tu winsch lihdj ar saweem beedreem
Preezajahs ar lihgsuibu.
4. Lihgsuodamees winsch nu issauz:
„Ruddens-lais wiff'-jaukafais!
Lai gan wehtras lappas issauz,
Tomehr ruddens mihtafais!“
5. Warrbuht daschāi weegl'prahfitei
Ruddens laiks par apniflu,
Kā jau tahdāi meitenitei
Saulē til ween patiktu.
6. Bet tad flapfch un dubkains rahdabs,
Kā jau ruddeni mehds buht,
Lai tad gauschi flitti klahjabs,
Seerejoht tai effoht gruht'.
7. Gruhti effoht iibrift dubti
Wehtras-gaisā feerejoht.
Tas irr neeks, — bet man nahf rubti
Kweefchus, rudjus pahrdohdoht! —
8. Salk', — zil tahku tu gan tiftu
Saulēs-schirmi neffajohf?
Ko gan fewim apfahf listu
Saulēs-deenās staigajohf?
9. Ja nenahktu mihtais ruddens
Pehz itt karstas waffaras,
Tad wifs paliftu itt gurdens,
Uzjis rastohs affaras.
10. Tapehz ruddens, tu mums effi
Par itt leelu swehtibu!
Tu mums wiffeem preefus neffi
Un jo leelu laimibu!

Sluddinafchana.

Kad tas Zebfu kreise, Raunas basnizas draudse, pee Raunas pils muischas peederrigs wehweris Dabw. Bezzer parradu deht konkurse krittis, tad teel zaur scho wisseem, kam lahdas taisnas prassifchana no ta Dabw. Bezzer bubtu, sinname darrihts, ka lai tee peezu mehneschu laika no schahs appatscha rakstitas deenas, tas irr lihds 22 Januar 1867 g. wisswehla-ki pee schahs pagasta-teesas ar sawahm taisnabm prassifchanahm un pateesigahm peerahdischanabm jeb leezineekem peeteizahs; wehlaki neweenu wairs nepeenems nedf klaufishs.

3
Rauna peepils pagasta-teesas 22 Aug. 1866.
N° 192. Preekschehd. Zehlab Gohge.

Scribwers. Grün.

Parrada-deweju un manti-neeku usajinaschana.

Rihgas pilsehtas walstu draudses-teesas zaur scheem raksteem usajina wissus un illatru, kam pee ta nomirruscha pilsehtas muischas Dhlaines rentineeta Zehlab Rugga aiskluschahm mantahm lahda parradu-prassifchana woi mantoschana buhtu, lai tee wissi gadda un feschu neddetu laika, wisswehlaki lihds 3scho Septemberi 1867 pee schihs draudses-teesas woi pascht, woi zaur peenemmameem weetneekem peeteizahs un sawas peerahdischanas lihds atness. Pehz scha nosajzita laika wairs neweens netits peenemts nedf klaufishs, bet tuhlin atraidihts.

1
Rihgä, 22trä August 1866. N° 128

Ustizzami faudis, kam behni naw un tas to saproht no dahrsneeka buhschanas, warr brihwu mahjolli dabbuht un teem tadeht jameldahs muzzeneeku-eela (Bötcherstraße) N° 3.

Us nahlofchu tirgus loiku appalschrafittee peedabwa par lehtako tirgu sawu frabjumu wihna, portera un schampanera. Turpatt arr' warr dabbuht tulschus wihna traufus jeb muzgas, no 30 lihds 450 stobpeem leelas.

Grosß & Papenguth,
pretti Wehrmanna dahrsam.

Us tahdu mahju, tas ar 1500 rubleem nggüns-grehta lahde apgalwota, gribb leeneht 600 rubkus par pirmo un weenigo parradu us to mahju. Staidraku sinnu pahre to isdohs G. Plates lunga drikknamma.

Wolmaré.

Us dands Wolmareeschu wehleschanohs scha mehnescha beigäs es Wolmaré nonahfchu; mans dsibwollis buhs pulstenu-taijitaja G. Petersona mahja.

Fotografis jeb zilweku nobildetajs
A. Schulz no Behterburgas.

Teel schinni semmè par wisslabbateem atrasti druwu-mehfli

Superfosfat,

tas pa jau dauds gabdeem daschäs muischäs Widsemme un Kursemme teel bruhketi un par to dauds leezibas irr isdohtas, taggad atkal irr dab-
bujami pee

P. van Dyt,

2

Rihgä, Sinder-eela, Sehka mahja.

A. Th. Thiesä

Englischu magasibua, Rihgä, atkal leela pulka atwesti englischu muzzeneeku naschi, Wahz kassejas dsirnawas, stipras Dlandeeschu schkippeles un pannas.

J. Redlich**Englischu magasibue**

teel pahrdohht tee rittigeo, ar Nahtes un angsta Krohna stempeli apshmetee missina besmeri, no illatra leeluma, un ari tahdi no simu un wairak mahzinahm, par to wezzo lehto malku, un teel ta pirzeja wahrds ilweenam besmeram bes nahdas malkas par welti eeshts.

Uhrrihgä jaun-eela N° 87 irr jauna mahja pahrdohdama. Staidratas sinnas isdohs turpat.

Burtneeku pils muischa, 20 werstes no Walmeeras, irr pahrdohdamas 10 gabbas no labbas peenadewigas fuggas andsinatas 3 gaddi wezzas tellenes, kuras schowassar apgahuschahs.

Robert Jassch un Co.

wihna paqraba

netahht no rahtuscha, sem Jasscha pulstenu-
bohdes,

warr dabbuht wissadas sortes wihna, ittin labba, tapat buddels ka arri enkurs, par lehtako tirgu.

Miltus un Kljas

warr ildeenas dabbuht pirki us Ranka dambja tais damp un wehja-sudmallas pee

Borchard. 2

Horst un Reinhold

papreeksch

Hugo Ed. Dyra

pafl-kambari un pehrwju-bohdè

lalku-eela, Panina nammä, prettim

Popowa dsellu bohdei,

pahidohd par to wissu-lehtako malku zulfuru, lappeju, tehju, zigarrus, tabbaku, brasiljes kobku, wissadas pehrwes un arri tahs isflawetas gattawas un faufas Anistua pehrwes, koschenilju un koscheniljas salwi ar bruhkes pamahzifchana.

3

Wisseem saweem draugeem un passhtameem to sinnamu darru, ka es taggad Walmeerè sawu linnu un linnu-fehlu-andeli esmu eetaisjis, Krauses lunga mahja, tai eebrauschanas-weeta, to saw par Abbolian, patte pirmä mahja us leelo eelu, tad brauz no Walmeer-muischas puffes eescht pilsehtas pa kreiso rohtu.

J. Buscher.

Limbafschos.

Manna willas-fahrschama mahschina jau no 4° August f. g. strabda; tadeht taggad preeksch tahs darba peenemmu un turkacht arr' willu pahrdohdu.

G. Kroll. 8

H. G. Klapmeier

maschinu bohde, Rihgä, Sinder-eela N° 2, par wiss lehtako tirgu dabbujami: Seeti preeksch linnu fehlu tihrischanas un gattawas machines.

3

Wolmaré.

Saweem wezzeem draugeem un passhtameem, ka arri wisseem zeenigeem pirzejeem darru sinnamu, ka schinni pilsehtä grahamu bohdeeka G. G. Trey mahja blattam Wittmann bohdei, weenu

fehku prezzu

un

pehrwju-bohdi

esmu eetaisjis un apsohlu labbu aydeeneschana un par sawahm prezzes leetahm lehtako zennu turreht.

1

G. G. Senschel.

Lihds 23. September pee Rihgas atnahfuschti 1945 fuggi un aiskahuschti 1861 fuggi.

Atbildedams redaktehts A. Leitan.

Drikkhts pee Ernst Plates, Rihgä.

No zensures atwehlehts.

Rihgä, 23. September 1866.